

مزد	مهندس پرویز	ارژ
همایون - مزد	صالح	اگوناهی
کورش - لایت	ادوارد	ایات
کورش - لایت	صالح	ایات
ابن سینا	اف	حیان
فراشه	دکتر ابراهیم	هرازی
خیام	دکتر محمد حسین	الزی
فرانس	دکتر محمد حسین	حاجی
وفا	دکتر مسعود	الافلی
فارابی	مهندس	حاجی اصغرزاده
اهواز	حسنعلی	هرازی
همایون	سمیر	هداد
فرانس	دکتر کمال	هداد
کورش	دکتر محسن	هداد
خیام	دکتر ناصر	هداد
مهر	فتاح	مهربرفروش
کورش	محمد جواد	مهربری
نهران	دکتر محمد	حسابی
لایت	ک. م	حو
لایت	ح. م	حو

سعدی	فضل الله	حقیق
تهران	بهمن	حکمت
تهران	حسنعلی	حکمت
همایون	فضل الله	حکمت یار
آفتاب	رضا	حکیم زاده
فرانس	ام - اف	حولوای

خ :

مولوی	البریک	خاچاطوریان
خیام	مهدی	حازلی مقدم
سعدی - تهران	نعمت الله	خان اکبر
سعدی	مارک	خان زاده
سعدی	مهدی	بهااری گودرزی
-	محمد میر شکار	خجسته
سعدی	حسین	خداداد
-	محمد داود	خداداد فر
-	امیر مسعود	خدایار
تهران	دکتر عباس	خرازی
تهران - فیجا	شیخ احمد فیصل	خزعلی
همایون	امیر حسین	خزیمه علم
تهران	تقی	ختو
مهر	دکتر خسرو	خسروانی
مولوی - همایون	شهاب	خسروانی

فرانس - کورش

سعدی - همایون

-

مولوی - همایون

همایون از خر مشهر

فرانس

-

حافظ - همایون از شیراز

مولوی

مولوی

-

تهران

ابن سینا

لایت

همایون

سعدی - کسرا

-

همایون

-

کورش

کورش

همایون

دکتر علی اصغر

موسی

پروریز

دکتر عباسقلی

محمد - ن

یعقوب

علی اکبر

مهندس

حبیب

امیر مهدی

محسن

دکتر غلامحسین

یوسف

فیروز

محمد

دکتر احمد

طغرل

یهودالثون

محمود

دکتر مهدی مسیح

دکتر حسین

محمد

مخشیار

مطمان

مضرائی

معتبری

مظفری

مظفری

مظفری

مظفری

مظفری

مواجوی

مواجه نوری

موش بین

موش کیش

موازی

موازی

موازی

موازی

موازی

موازی

موازی

موازی

موازی

داوید	د	ابن سینا (افتخاری)
داریوش	مهندس	فرانس
دبی	الیاس	تهران روشنائی
درا بل	M.S. DRABBLE	مولوی - سعدی (افتخاری)
دره	علیرضا	-
دروزی	آ. ال	مولوی - سعدی (افتخاری)
دری	مهندس کمال	کسرا
دری	محمد	مهر
دستغیب	کاظم	حافظ
دفتریان	حسین	مزدا
دوبسکی	ماکس	مولوی (افتخاری)
دورقی	محمد	کوروش - اهواز
دولت‌شاهی	عباس	همایون
دولو قاجار	جمشید	همایون
دیویس	E.P. POYIES	ابن سینا
دهستانی	مهندس عبدالعلی	کوروش
دهقان	محمود	حافظ - همایون
دهقان	محمد علی	مولوی
دیبا	ابوالحسن	فرانس
دیلائیان	زوریک	لایت - ابن سینا
دیلمقانی	مهندس عبدالحسین	تهران
دیوید	د	روشنائی
دیویدخانیان	بهرام	تهران

کوروش - همایون	صدی	الریاستین
فرانس	محسن	س
مولوی	محمود	س
فرانس	مهدی	س
کسرا - سعدی	ابراهیم	ان روحانی
سعدی - ژاندارک	یوسف	س سمعی
فرانس	سعید	س
کوروش	محمد	س
همایون	محسن	ت
مزدآ - مولوی - همایون	دکتر عبدالحسین	س
تهران	دکتر مسعود	هرز
فارابی	دکتر	انی
خیام	دکتر هوشنگ	س
تهران - همایون	هلاکو	تند
تهران - کوروش	حسین	تین
کوروش	سیروس	تین
-	مهندس روح الله	سالی
کوروش - فرانس	حسین	تیبان
-	ایرج	سیم زاده
سعدی	مهندس رضا	م آرا

کوروش	دکتر مرتضی	رسا
کوروش	دکتر عبدالحمین	رشیدی حائری
مولوی - کسرا	عبدالامیر	رشیدی حائری
-	حسین	رضوی
سعدی	دکتر پرویز	رفوآه
-	محمد مهدی	رفیع
-	دکتر احمد	رفیعی
فارابی	دکتر عزیزالله	رفیعی
تهران	علی اصغر	رفیعی
همایون تبریز	فضلعلی	رفیعی
مولوی	اسداله	رکتی فرد
تهران	لطیف	رمضان نیا
لایت	و - ه	روپ
ابن سینا	W. H. ROBINSON	روبینسن
سعدی	مهندس ابوتراب	روحانی
-	سید طاهر	روحانی
-	علاءالدین	روحانی
مزدا	محمود	روحانی
-	محمد حسن	روخی
مولوی	محمد	روستا
فرانس	ابراهیم	ریاحی
لایت	ال. ی.	ریچارد
		ز:
سعدی	مهندس جلیل	زراندوز

فاراہی	رستم	آراشتی
آفتاب - ہمایون	دکتر عباس	باب خونی
وفا - مہر	علی اصغر	بین کفش
مہر	دکتر عبدالحسین	بین کوب
آفتاب	اسمعیل	
آفتاب	امیر حسین	
روشنائی	دکتر بہمن	
تہران	تقی	
آفتاب	دکتر داریوش	
آفتاب	شاہرخ	
ژاندارک	علیمراد	
-	اعظم	
فاراہی	اکبر	
مہر - آفتاب	ادوارد	رف
مولوی (افتخاری)	ژرژ	ان
مولوی	محمد	اعد
کوروش	عیسی	الار بہزادی
تہران	دکتر محمد	نام
-	تیکران	یہاکیان
تہران	مهندس حسین	تہران

ژاندارك	مهندس فتح الله	ستوده
تهران	دكتر يحيى	ستوده
تهران	حسن	سراج حجازى
لايت	دكتر امير منصور	سردارى
لايت	خان بابا	سردارى
ابن سينا	دكتر سر كيس	سر كيسيان
همايون	عزت الله	سردار گودرزى
همايون	سيد مر تقى	سرمد
همايون	صادق	سرمد
مولوى - همايون	عبدالله	سعيدى
مزدا - همايون - تهران	مهندس محمود	سلامت
لايت	عزت الله	سلامتى
تهران	مهندس ابراهيم	سلجوقى
مولوى	على اصغر	سلسبيلى
همايون	محمد بشير	سلطان
آفتاب	دكتر حسينقلى	سلطانزاده پسيان
كسرا	مهندس مجتبى	سلطاني
تهران	مهندس سلطان محمد	سلطاني
لايت	ج	سليمان
فرانس	يوسف	سليمان خانى
-	محمد	سليمى
مولوى	عبدالعلى	سمندرى عطفوف
مولوى	پرويز	سميعى

مولوی - ہمایون	عبدالحمید	ممدجی
ہمایون	مرتضیٰ	...
مولوی - ہمایون	علی	...
وفا	حمید	...
ہمایون	محمد ولی	ی منتظم
سعدی	محمد علی	یحسینی
وفا	حسین	حلیب
ہمایون	امان اللہ	...
لایت	راجیک	ایمان
شمس تبریزی - کورش	دکتر عبداللہ	...
نور	محمد علی	ایمان
سعدی	دی - ال	...
ہمایون	عباس	...
ژاندارک	کاظم	...
-	محسن	...
ژاندارک	دکتر منوچہر	...
سعدی	رضا	ان
قارابی	موسیٰ	ان
فرانس - ابن سینا	امیر منصور	کی
ابن سینا	ابوالحسن	...
وفا	مهندس نصرت الہ	میر
ہمایون	عباس	ندہ
ہمایون	موسیٰ	...

ابن سینا	R. SHEPHERD	شپرد
آفتاب	والتر	شتنگل
تهران	دکتر هاشم	شجاع نیا
همایون	عبدالرسول	شریعتمداری
ستاره سحر	مهندس جعفر	شریف امامی
مولوی	ناصر	شریف رازی
لایت	د	شعشعو
همایون	دکتر جلال	شفا
همایون	دکتر احمد	شفائی
تهران	سر لشکر اسمعیل	شفائی
صفا	احمد	شقیعیا
تهران	مهندس حسین	شفاق
تهران	نصرت اله	شکوفی
مولوی - همایون	مهدی	شوکتی
همایون	مسعود	شکوه
همایون	باقر	شهنائی
گورش	میر شهاب الدین	شهابی
همایون	دکتر یحیی	شهر دار
اهواز	دکتر حسن	شهمیرزادی
فرانس	مهندس	شهیدی
آفتاب	دکتر احمد علی	شیبانی
تهران	دکتر ابوالحسن	شیخ
آفتاب	مهندس حسین علی	شیخ الاسلامی
آفتاب	دکتر امیر	شیلاتی

خیام	مهندس نصرت‌اله	پلانی فرد
ژاندارك	دکتر حسین	ایمانیا
کوروش	حسن	زاده
فرانس	علی اکبر	ای
مولوی - مرزا	غلامحسین	ای
فارابی	منوچهر	ای
وفا - مهر	نصرت‌اله (مختار الملک)	ای
همایون	امین	ای
مهر	مهدی	زاده
وفا	دکتر حسین	توقی
فرانس	دکتر محمد علی	توقی
همایون - اهواز	محمد حسن	توقی
همایون	محمد علی	توقی
تهران - اصفهان	احمد	توقی
اصفهان	سید کاظم	توقی
همایون	رضا	زاده
وفا	دکتر جواد	توقی
همایون	عبدالصاحب	توقی
صفا	عبدالعلی	توقی
صفا	دکتر ذبیح‌اله	توقی

۱ - این شخص روز چهارشنبه ۴ دیماه ۱۳۴۷ بمقام «استاد ارجمند» ترقی کرد.

نور	سر ترب محمد علی	صفاری
-	دکتر ابراهیم	صفرزاده
مزدآ	فرهاد	صفانیا
تهران	دکتر ضیاء الدین	صفی نیا
همایون	احمد	صلاحی
-	رضا	صلحجو
ابن سینا	مهدی	صناعی
تهران	نعمت اله	صوفی
مولوی	اسد الله	صوفی املشی
همایون - اهواز	مظفر	صولتی
اهواز	محمد	صمیمی
همایون - اهواز	اسد الله	صمیمی بهبهانی

ض :

-	جلال	ضیاء پور
تهران	دکتر خلیل	ضیائی
تهران	دکتر طاهر	ضیائی
مزدآ	علی اکبر	ضیائی
مزدآ	محمود	ضیائی
فرانس	دکتر محمد	ضیائی
سعدی	ضیاء الدین	ضیائیان

ط :

ابن سینا - مولوی	مهندس خلیل	طالقانی
------------------	------------	---------

تهران	مهندس محمد	طاهری
کورش	سید علی اکبر	طباطبائی
کورش	دکتر سید محمد	طباطبائی
وفا	عبدالله	طباطبائی یزدی
مولوی	منوچهر	طلیعه
همایون	موسی	طوب
همایون در اصفهان	حاج حسین	طوبی
فرانس	دکتر ابراهیم	طه
		ظ :
کورش - فرانس	عباس	ظریف
تهران	مهندس کیقباد	ظفر
مولوی	دریادار عبدالله	ظلی
مولوی - فرانس	دکتر هوشنگ	ظلی
		ع :
کورش	دکتر احمد	عاطفی
خیام	دکتر باقر	عاملی
همایون	احمد	عامری
تهران	دکتر بهادر	عامری
تهران	دکتر مظفر	عامری
تهران	مصطفی	عامری
اهواز	مهندس نظام	عامری
خیام	هوشنگ	عامری

مولوی	محمد علی	عبادی
صفا	-	عبدالوند
همایون	ناصر	عجم
همایون	احمد حسین	عدل
کوروش	مهندس فیروز	عدل
همایون	مجید	عدل
-	جلال	عدیلی
کوروش	اسدالله	عرب شیبانی
تهران	عباسقلی	عرب شیبانی
کوروش	مسعود	عرب شیبانی
مهر	محمود	عرفان
تهران	محمد	عن رضی
کوروش	سید علی	عطری
همایون	دکتر حسین	عظیمی پور
فارابی	حسین	علاقبند
تهران - آریا	دکتر پرویز	علاء
وفا	دکتر فریدون	علاء
تهران و اهواز	دکتر محمد علی	علم
ابن سینا	دکتر حسن	علوی
همایون	مهدیقلی	علوی مقدم
کوروش	دکتر محمود	علومی
کوروش	دکتر احمد	علی آبادی
همایون - مولوی	عمادالدین	عماد تربتی

فرائس	دکتر ابراهیم	
همایون	علی اکبر	موسوی
رفا	حسنعلی (معاون الدوله)	
ابن سینا	محمود	
ابن سینا	۴ - ح	
-	کریم	
مولوی - فرائس	دکتر عبداللہ	
آفتاب	غلامحسین	طباطبائی
ژاندارک	علیرضا	
همایون	مصطفی	
مهر	هوشنگ	
	دکتر امیر مظفر الدین	
لایت	ارفع الملطنه خان فرخ	
همایون	علی	
کوروش	مهندس هوشنگ	
حافظ	دکتر تمدن	
خیام	دکتر	
مهر	محمد حسن	
نهران	مهندس محسن	
همایون	مسعود	
مهر	دکتر حافظ	معاون مالیات

	اکبر	فرما
تهران	محمود	فرمند
تهران - کورش	مصطفی	فرهنگ
ژاندارک	محمد	فرهمند
حافظ	دکتر	فرهمندفر
مولوی	سیدحسین	فرهوری
سعدی	مهدی	فرهودی حسابی
-	مهندس	فرهودی حسابی
تهران	اسدالله	فرود
تهران	سیدفتح الله	فرود
تهران	مهندس همایون	فرود
تهران	سروش	فروهر
تهران	عباس	فروهر
کورش	غلامحسین	فروهر
لایت - تهران	کریمتوفراسحق	فری
همایون	دکتر عبدالله	فریار
کورش	مهندس جعفر	فزون
کورش	سیدکاظم	فشارکی طباطبائی
تهران	محمد	فضائلی
مولوی - فروغی	دکتر رضا	فلاح
مهر	احمد	فلاح رستگار
آفتاب	فرا تیزگورگ	فن شپالارت
همایون	سویی	فونر لیب
آفتاب	دکتر ثودور	فوکل

ابن سینا	شاهرخ	فیروز
سعدی	مهدی	فیروز
همایون	مهندس محمد علی	فیروزی
همایون	حاج علی	فیصلی
سعدی - مولوی	دکتر اسمعیل	فیلسوفی
ژاندارک	دکتر رحیم	ادری نژاد
-	دانیل	زاربان
ستاره سحر - همایون	حسین	تاج نغمی
همایون	دکتر حسین	تیمی نوائی
کوروش	مهندس محمد	انگوزلو
حافظ	دکتر ذبیح	ایان
همایون	جمشید	ایب
همایون	محمد	یشی
همایون	حسینقلی	ژان ایانغ
همایون	سید کاظم	ایب
تهران	مهندس محمد علی	ایلی کیلانی
کوروش	دکتر ضیاء الدین	قاری
همایون	محمد	پن مانی
همایون - تهران	مهدی	پن مانی
مهر	محمد	نوام
وفا	هادی	نوام
تهران - ابن سینا	رحمت	نوامی

قوامی
قویسی

محمد علی

مهندس حسن

ہمایون

وفا

ک :

کاپداند

داوید

لاہت

کاریابی

محمد

تہران

کازرونی

خلیل

تہران

کاسمی

نصر اللہ

ہمایون

کاشانی

جمال الدین

لاہت - آریا

کاشانی

کریم

-

کاظمی

دکتر پرویز

کوروش - تہران

کاظمی

دکتر محمد

ژاندارک

کاظمی

مشفق

مولوی

کامیاب

داریوش

ژاندارک

کامیاب

عزیز اللہ

تہران

کاہانا

-

کسرا

گرامتی

محمد

ہمایون

گرامتی

نعمت اللہ

ہمایون

کرباس فروشان

دکتر محمد علی

خیام

کرمر

دکتر گنورک

آفتاب

کسرائی

ہدایت اللہ

مزدا

کشاورزی

دکتر

سعدی

کشاورزیان

محمد

کوروش - ژاندارک

کشفی

جمشید

ہمایون

اهواز	مهندس نظام	کعب عامری
همایون	جعفر	کفائی
مزدا	محسن	کلاتری
سعدی	جان	کلی
سعدی	جواد	کمالیان
سعدی	مهدی	کمالیان
مولوی - ابن سینا	مایکل	کنندال
همایون	مهدی	کنیم
کورش - تهران	علی	کوچکعلی
ابن سینا	سی-بی	گودورت
آفتاب -	حسن	کورس
تهران	کاظم	کورس
ابن سینا (افتخاری)	S. G. KNIGHT	کنیت
همایون	دکتر امیر	کیا
همایون	حاج علی	کیا
تهران	دکتر غلامرضا	کیان
فارابی	مهندس جلال الدین	کیان
-	مرتضی قلی	کیان
کسرا	صدری	کیوان
تهران	مهندس محمد	کیوان
تهران	هوشنگ	کیوان
وفا-صفا	مهندس رضا	کیوانی
تهران	مهندس پرویز	کیهان

همایون	ایوب	گبریل
ابن سینا	اف.ای	گبرانت
خیام	مهندس	گرجیان
مولوی (افتخاری)	ن	گراشتین
کسرا	-	گرین تن
فارابی	-	کلچینی
مولوی	عباسقلی	کلشائیان
لایت	ابوالقاسم	کلشن
ژاندارک	غلامحسین	کلشن بزرگ
وفا	مهندس رضا	کنجه
-	جواد	کنجینه
تهران	مهندس جمال	کنجی نیشابوری
همایون	فریدون	کنجیوش
لایت	ن-اس	گوبای
ابن سینا - (افتخاری)	سی-ئی	گودورث
کوروش	-	گونیلی
وفا	مهندس ابوظالب	گوهریان

: ل

ستاره سحر	قاسم	لاجوردی
کوروش	محمد مهدی	لاریزاده
لایت	پرل الکساندر	لاهور
سعدی	مهدی	لشکری

همایون	بالاس - اوراهام	شیر
سعدی	درایل	نازک
لایت	فس	کرون
کوروش	یوسف	زندی
تهران	حسینقلی	ای
همایون	عباسقلی	ای
کسرا	فتحاله	ای
مولوی	عیسی	الک
مولوی	دکتر لقمان	الک
مولوی (افتخاری)	پیر	زید
فارابی	دکتر	بین
تهران	محمد	س
خیام	محمد رحیم	ای ایروانی
فرانسه	جمشید	شهبائی
همایون	دکتر علی اکبر	مهدی
آریا	محمد	ملسی
کسرا	مهندس خلیل	مولوجی
همایون	امیر سلیمان	مهدی
تهران - اهواز	علی اصغر	محمدی
تهران	مهندس طاهر	محمدی
همایون	احمد	محمودیه
اصفهان	دکتر اصغر	مهدی
کوروش	مهندس عزتاله	مخاطب رفیعی

مداروی	دکتر علی	کوروش - ژاندارک
مدرسی چهاردهی	مرتضی	تهران
مدنی	دکتر محمد	ژاندارک
مرآت اسفندیاری	حسن	کوروش
مرادپور	حبیب‌اله	تهران
مرتضوی	ابوالحسن	کوروش
مرتضوی	سید محمد	کوروش
مرتضوی	سید محمد علی	اهواز
مرشد	دکتر حسن	مهر
مرشدزاده	دکتر رحمت‌اله	تهران - کوروش
مرعشی	علی اکبر	کسرا - همایون
مرتدی	علی	مولوی
مریا	ژاک	مولوی (افتخاری)
مرید	محمد جواد	کوروش - خوزستان
مزینی	دکتر مهندس مصطفی	مزدا
مژدهی	-	-
مستوفی‌زاده	خسرو	کسرا - اهواز
مستوفی‌زاده	ناصر	کسرا - اهواز
مستوفی‌زاده	محمد جواد	تهران
مسعود	قیصر	وفا
مسعود	...	فرانس
مسعودی	محمد علی	کوروش
مشکاتی	نصرت‌اله	همایون
مشکوتی	مهندس محمدولی	صفا

سعدی	عبدالحمید	مشیر فاطمی
تهران	رضا	مشیری
وفا (افتخاری)	علی	مشیری
مولوی	محمدحسن	مشیری
کوروش	محمد	مشیری یزدی
فرانسه	ب	مشیری
تهران	هادی	مشیری
همایون	هدایت‌اله	مشیری
همایون	محسن	مشیری
همایون	محمود	مشیری
کوروش	سیدحسن	مشیری نائینی
فارابی	محسن	مشیری
مهر	محمود	مشیری
تهران	حسینقلی	مشیری
تهران	حسینقلی	مشیری
تهران	دکتر علی	مشیری
همایون	دکتر عباس	مشیری
تهران	دکتر فضل‌اله	مشیری
مولوی	دکتر عباس	مشیری
فرانس	منصور	مشیری
کسرا	ابوالحسن	مشیری
مزدکسرا	مهندس علی	مشیری
فرانس	دکتر ابوالقاسم	مشیری
آفتاب	حسین	مشیری

مولوی	عبدالاحسین	مفتاح
مولوی	عبدالعلی	مفتاح
صفحا	دکتر جمشید	مفخم
تهران	سر هنگ فضل‌اله	مقدم
تهران	ل .	مفخم
وفا	محمد	مقیم
-	باقر	مکی
همایون	محمود	ملایری
آفتاب	دکتر امانوئل	ملك اصلا تیان
تهران	ذبیح‌اله	ملك پور
وفا	سیدهاشم	ملك مدنی
فرانس	امیر اسمعیل	ملك منصور
فارابی	امیر حسین	ملك منصور
فرانس	محمود	ملك نیا
تهران - فرانس	ابوالقاسم	ملکی یزدی
همایون	عبداله	ممتاز
ابن سینا	الف	مناشی
مولوی	جواد	منصور
همایون	حسنعلی	منصور ^۱
تهران	احمد	منصوری

۱ - در یکی از جلسات لژ فروغی که جواد منصور - هویدا و دیگر یاران حسنعلی منصور حضور داشتند، تقاضای عضویت آن مرحوم مطرح شد ولی چون دو نفر از حضار بامهر - کبود با عضویت او مخالفت کردند، مورد قبول واقع نشد. مرحوم منصور پس از انحلال لژ همایون همواره علیه فراماسونها سخن می‌گفت.

مولوی	جعفر	منصوریان
سعدی	ژالت	موله
تهران	دکتر افضل	موحد
تهران	مهندس کمال الدین	موسوی
همایون	سید محمد علی	موسوی
تهران	علی اکبر	موسوی
تهران	نیرالدین	موسوی
همایون	اسحاق	موسوی
تهران	سید اسداله	موسوی ماکوئی
کورش	میر اسداله	موسوی ماکوئی
-	دکتر ابراهیم	موسوی غروی
سعدی	علی اکبر	موسوی غروی
ژاندارک	دکتر محمد حسین	موسوی گرگانی
همایون	علی	موقر
آفتاب	بورز	مولر
تهران	جمال الدین	منوید کاشانی
همایون	دکتر محمود	مهران
همایون	احمد	مهران
ژاندارک	مهندس مسعود	مهدوی
کورش	دکتر رحیمی ^۱	مهدوی
همایون	دکتر علی محمد	مهبین
مولوی	سر لشکر	میر جلالی
همایون	دکتر احمد	میر حسینی

۱. آقای دکتر رحیمی مهدوی استاد دانشگاه تهران تنها کسی بود که پس از انتشار این کتاب در ایران، در ملی شرحی در روزنامه کیهان عضویت خود را در فراماسونری تکذیب کردند.

نهران-لایت	مهندس عبدالرسول	میر عبدالباقی
-	سید حسین	میر مهدی
سعدی-کسرا	سید محمد	میر هادی
سعدی	ابراهیم	میرزا حسابی
تهران	دکتر مهدی	میرزا حسابی
مولوی (افتخاری)	روبرت	میشا
مولوی	داود	میشائیل
فرانس-ابن سینا (افتخاری)	ود	میلز
آفتاب	فریدون	میکه
آفتاب	دکتر غلامعلی	میکه

ن :

حافظ	احمد	نادری
-	اسمعیل	ناصر
فرانس	علی اصغر	ناصر
فرانس	ناصرالدین	ناصری
تهران	خسرو	ناظریون
خیام-سحر	دکتر مصطفی	نامدار
مزدا	عزیز	نبوی
آفتاب	مهدی	نبوی
تهران	مهندس امیر	نجات
تهران-آریا	عبدالحمید	نجات
تهران	حسین	نجفی
گورش	دکتر غلامرضا	نجفی

تهران	نصراله	بجفی
مهر	سیفاله	بجفی عرب
همایون	دکتر محمود	بجم آبادی
همایون	دکتر عباس	بجوانی
لایت	دکتر عدل	بجستین
تهران	محمدعلی	بناط
تهران - سعدی	سیدعلی	بن
مزدا	احمد	بنام
گورش	-	ببخت بخش
فرانس	دکتر ابراهیم	ببوی
تهران	محمدعلی	ببیزاده مشایخ
همایون	داریوش	ببجی
فرانس	دکتر پرویز	ببنا
اصفهان	دکتر عبدالباقی	باب
-	علی	باب ترکی
تهران	دکتر محمدحسن	ببزی
فرانس	نصیرالدین	ببوی خواجوی
فاراہی	دکتر هوشنگ	ببواندی
همایون	سلیم	بببازی
همایون	عباسقلی	بببازی
مهر	کاظم	ببببیر
لایت	عبدالحمین	ببببپور
-	دکتر بهروز	ببببکذات
-	آلکس	ببببکلاس

نیری

حسن

تهران

نیری

حمید

تهران

: ۹

وارسته

عباس

وفا

والا

مهندس عبدالله

کوروش

والا

عزت‌الله

ژاندارك

والا

دکتر فتح‌الله

کوروش

واعظ‌پور

اسمعیل

تهران

وان‌هک

ارنست

مولوی-ابن‌سینا (افتخاری)

وان‌آلست

ادیه

ابن‌سینا- سعدی

وانشافت

اسکار

آفتاب

وایت

افواج‌ار

ابن‌سینا

ونوق

علی

وفا

وحیدیا

دکتر سیف‌الله

تهران

وحیدی

دکتر ایرج

خیام

ورهرامیان

هرمزدار

کوروش

ورزی

مرقزی

تهران

ورزیده

حبیب‌الله

مهر

ویشکائی

-

مولوی

ویلسن

کت

ابن‌سینا

ویودل

شارل

مولوی-سعدی (افتخاری)

: ۱۵

هادی

مهندس محمد

فارابی

لایت	ب	هال
ابن سینا	اماف	هالودی
-	سیدعلی	هاشمی حائری
کوروش	دکتر حسن	هاشمیان
مهر	زاون	هاکوبیان
کوروش	دکتر حبیب‌اله	هدایت
ناهید	مهندس خسرو	هدایت
سعدی	علیقلی	هدایت
مزدآ-کسرا	مسعود	هدایت
-	دکتر جواد	هدایتی
مهر	محمدعلی	هدایتی
ابن سینا (افتخاری)	ر	هارگراوز
کوروش	علیرضا	هروی
ابن سینا	جی	هرن
آفتاب	گرت	هسپا
کوروش	مهندس ابراهیم	همایونفر
صفا	دکتر علی اصغر	همایونفر
مهر	محمد	همایونفر
تهران	رکن‌الدین	همایون فرخ
مولوی - کسرا (افتخاری)	ای - جی - ال	همبرت
تهران	محمدعلی	هنجینی
تهران - مولوی - سعدی	دکتر نصرالله	هنجینی
-	مهندس ژردژ	هوانسیان
ابن سینا (افتخاری)	ام - اف	هولووای

مولوی	دکتر احمد	هومن
مولوی	دکتر محمود	هومن
فروغی	-	هویدا
تهران	ادیب	هویدا
سعدی	دکتر جمیل	هویدا
تهران	فرید	هویدا
تهران	دکتر ضیاء الدین	هیئت

ی :

مهر	دکتر احسان	پارشاطر
همایون	حسن	یاسائی
لایت	ر - ی	یاورد
مولوی	حسینعلی	یاوری
همایون	دکتر حبیب الله	یدیدی
کسرا	محمد	یزدانفر
تهران	حسن	یزدی
همایون	اژن	ینیموف
خیام	دکتر ناصر	یگانه
تهران - کورش	دکتر هادی	یگانه حائری
ابن سینا	اسفندیار	یکانگی
کسرا	پرویز	یکانگی
همایون	جمشید	یکانگی
کسرا - همایون	حاج علی	یوسفی
همایون	مهدی	یوسفی

فصل سی و سوم

مکاتبه با گراندهای جهان

و

قانون اساسی اسکاتلند

چنانکه در فصول و مجلدات مختلف کتاب حاضر ملاحظه شد، سازمانهای فراماسونری در ایران پیوندی مستقیم و ارتباطی مداوم با تشکیلات فراماسونری جهان، از جمله لژهای بزرگ انگلیسی و فرانسوی و امریکائی دارند. لذا بررسی فعالیتهای يك سازمان محلی، در يك کشور بخصوص بدون توجه به ریشههای خارجی و پیوندهای آن سازمان با لژهای جهانی، نمی تواند يك بررسی کامل و همه جانبه باشد. بهمین جهت نگارنده پس از پایان کار تحقیق و مطالعه در ایران استفاده از کلیه مآخذ و منابعی که دسترسی بهر کدام از آنها متضمن تلاش بی گیر و زحمات شبانه روزی فراوان بوده و هم چنین پس از استخراج مطالب مورد نیاز از رسالات، کتب و یادداشتهای چاپی و خطی در کتابخانههای ایران و جهان به بررسی دقیق و یادداشت مشاهدات و معلومات خصوصی افراد، و بهره برداری از پروندههای خصوصی و یادداشتهای شخصی فراماسونهایی که سالها در سازمانهای فراماسونری فعالیت داشته و اینک زندگی را بدرود گفته اند، پرداختیم. بعد از خاتمه تحقیقات در داخل کشور، در حدود هر آمدمیم از منابع و مآخذ تاریخی گراندهای فراماسونی جهان نیز از طریق مکاتبه و ارتباط مستقیم استفاده کنیم، تا کار بزرگی که توفیق انجام آن بدست آمده بوده، از همه نظر کامل و بدون نقص باشد.

قبل از اتخاذ این تصمیم بارها بمسئولان لژهای که در ایران کار می‌کنند مراجعه کرده و از آنها خواستیم که به منظور کمک به روشن شدن نکاتی تاریک از تاریخ کشورشان، با نگارنده همکاری کرده و اطلاعات و معلومات تاریخی خود را در ایران، برای راقم این سطور باز گویند. ولی آنها باین تقاضا پاسخ منفی دادند.

آنها به نگارنده تکلیف می‌کردند که عضویت یکی از لژهای فراماسونری را بپذیرم، زیرا برای دست یافتن به مطالب مورد نیاز و اسرار محرمانه فراماسونری، جز پذیرفتن عضویت لژها، راه دیگری وجود ندارد، و قبولی این پیشنهادات هم مورد قبول و هدف ما نبود.

پس از نومییدی از همکاری آنان، به ناچار نامه مشترکی برای پاترزه گرانلد لژ اصلی فراماسونری که در انگلستان، فرانسه، بلژیک و آمریکا دایر بوده و سازمانهای وابسته به آنها، همواره در ایران فعالیت مداوم دارند^۱، نوشته شد. باین امید که پاسخ آنها بیش از پیش به مستند بودن مطالب کتاب و روشن شدن نکات تاریک تاریخ معاصر ایران، نگارنده رایاری کند. متن نامه ارسال شده بدین شرح بوده:

آقای محترم

چون مشغول مطالعه و نگارش تاریخی در باره «فراماسونری در ایران» هستم خواهشمندم جواباً به من اطلاع دهید:

- ۱ - در چه تاریخی اولین لژ شما در ایران تأسیس شده ؟
- ۲ - از ۱۸۰۰ تا ۱۹۴۲ چند نفر ایرانی عضو لژ شما بوده‌اند ؟
- ۳ - آیا ممکن است اسامی اعضای برجسته ماسونهای ایرانی را از بدو فعالیت در ایران ذکر کنید . ؟

۱ - نشانی محافل و مجامع فراماسونی با مشخصاتی که ذکر شده عیناً از سالنامه‌های صومسی مرکز جهانی فراماسونری استخراج شده است.

۴ - ممکن است مرا راهنمایی کنید که در باره چگونگی فعالیت‌های
اماسونری در ایران چه کتابهای قدیم و جدیدی را مطالعه کنم ؟

گراند لژ اسکاتلند در تاریخ ۱۰ اگست ۱۹۶۰ جوابی
از امپای رسیده به نامه فوق داد و دبیر اعظم لژ اسکاتلند طی این پاسخ نوشت:
از انگلستان « از وصول نامه شما با تشکر واقف شدم. من با نماینده
خودمان در ایران تماس گرفتم و به آنها اطلاع دادم و خواهش
کردم که به سئوالات شما پاسخ گویند و به شما کمک و راهنمایی کنند ».

چهل و یک روز پس از وصول این نامه، چون هیچگونه تماسی با نگارنده
دار نشد و از طرف فراماسنهای ایرانی نامه و یادداشتی نرسید، در تاریخ ۱۱ اکتبر
نامه دیگری به دبیر اعظم گراند لژ اسکاتلند به این شرح نوشته شد:
آقای عزیز و محترم

نامه مورخ ۳۰ اگست ۱۹۶۰ شما رسید، متأسفانه تا امروز هیچیک از
شما به نگارنده مراجعه نکردند و تصور هم نمی‌کنم که هیچگاه چنین
مجموعه‌ای بشود. زیرا سوابق فراماسونری در ایران نشان داده است که ایرانیانی که
در این مؤسسه بظاهر اخلاقی و تعاونی جهانی را در ایران دارند، از این
مسه بهره‌برداری سیاسی می‌کنند.

فراماسونهای ایرانی برای اینکه همیشه مقامات عالی مملکتی را در دست
نگه باشند، این مؤسسه اخلاقی را بصورت و شکل دیگری بمردم معرفی کرده‌اند.
چوادی که بارها در مطبوعات، کتب و پارلمان ایران چندین بار بشدت به تشکیلات
اماسونری حملات زنده و غیر مؤدبانه صورت گرفته است، با اینحال حتی
بعضی ترین فراماسون ایرانی هم دفاعی در مقابل این حملات نکرده و نمی‌کنند.
آنها می‌ترسند به حیثیت سیاسی و اجتماعی آنها لطمه وارد شود !!

من در نوشتن تاریخی که از سال‌ها قبل تهیه و تدوین آن را شروع کرده‌ام و یقیناً آن را به پایان می‌رسانم تا آنجا که توانسته‌ام سعی کرده‌ام فقط «حقایق تاریخی» را ذکر کنم و از شما خواهش دارم بدون مراجعه به ایران مرا در راه مطالعه فقط «تاریخ فراماسونی در ایران» نه «در دنیا» راهنمایی کنید و منابع و مآخذی را که سوابق تاریخی از ۱۸۰۰ تا ۱۹۴۲ را در ایران روشن می‌کند، در اختیارم بگذارید. قبلاً از مرحمتی که می‌نمائید تشکر می‌کنم.

گرناند لژ اسکاتلند پس از چندی نامه‌ای را که در فصل ۲۶ صفحه ۱۸۳ نقل شد، در پاسخ نگارنده ارسال داشت. این نامه مرا از ادامه مکاتبه با لژهای انگلیسی مایوس کرد. در عوض از میان یازده نامه‌ای که به گرناند لژهای امریکائی نوشته شده بود، پنج سازمان فراماسونری امریکاکه خودمختار و مستقل هستند و عبودیت و سروری و برتری لژهای انگلستان را قبول ندارند، جوابهائی همراه با فتوکیبی صفحاتی از کتب چاپ شده و با معرفی کتبی که در آنها درباره ایران مطالبی نوشته شده است، برای نگارنده فرستادند. ضمناً در سفر سال ۱۳۴۰ به لندن با معرفی و وساطت (دانشگاه لندن - قسمت شرق شناسی) از دبیر گرناند لژ انگلند تقاضا کردم اجازه مطالعه کتب کتابخانه سیصدساله خود را به نگارنده بدهند. ولی به موجب نامه مورخ ۱۴ اپریل ۱۹۶۱، آنان نیز چنین اجازه‌ای را ندادند. عین نامه گرناند لژ که گراور شده همراه با سایر نامه‌ها، از نظر خوانندگان می‌گذرد.

ضمائم

- ۱- مکاتبه بالتره‌های انگلیسی و امریکائی
- ۲- قانون اساسی ، آئین نامه و نفاذنامه
تره‌های اسکاتلند در ایران
- ۳- مآخذ و منافع فراماسونری در کتب ،
جراید و مجلات زبان فارسی

THE GRAND LODGE OF SCOTLAND

Telegraphic Address
"MICA, EDINBURGH"

FREEMASONS' HALL
96 GEORGE STREET
EDINBURGH 2

1/3

30th August 1960.

Mail Rasin, Esq.,
Eshrat-abad,
Tehran,
P.O. No. 11,
Tehran,
Iran.

Dear Sir,

I acknowledge with thanks your letter. I am
in touch with our Representative in Iran and am
asking him to reply to you on my behalf.

Yours faithfully,

Grand Secretary.

نامه سی ام اگست ۱۹۶۰ دبیر کل گراند لژ اسکاتلند .

در این نامه دبیر کل لژ، با اطلاع داد که در آتیه نزدیکی نماینده ما بشما مراجعه
می کند. و من از او خواسته ام که بشما در این راه کمک کند .

TELEGRAPHIC ADDRESS -
LEICHHATH, WESTCENT, LONDON
PHONE
HOLBORN 3655.

GRAND SECRETARY'S
OFFICE,

A.G.S.

United Grand Lodge of England.

Freemasons' Hall,
Gr. Queen Street, London, W.C.2.

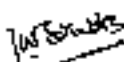
14th April, 1961

Dear Sir,

I have received your letter of the 11th April but, as you will appreciate, this is not a public building, and entrance to it is normally limited to members of our Order and to those who may be accompanying them.

In the circumstances I am afraid it will not be possible to accede to your request.

Yours faithfully,

Grand Secretary

نامه ۱۴ اپریل ۱۹۶۱ دبیر کل سمرقند لڑا انگلند

دو روزہ ہم آبریل ۱۹۶۱ پارا اہتمامی قسمت شرق شناسی دانشگاہ لندن ، از قدیمی ترین
سازمان فراماسونری انگلستان تقاضا شد کہ اجازہ مطالعہ کتابخانہ سیدسالہ را بہ ما
بدهند . ولی دبیر کل سازمان مذکور روز ۱۴ آبریل جواب داد کہ کتابخانہ آنہا عمومی
ہست و فقط اعضاء فراماسون حق استفادہ از آن را دارند .

GRAND LODGE
FREE AND ACCEPTED MASONS
OF THE
STATE OF NEW YORK

71 WEST 23 STREET
NEW YORK 10, N. Y.

August 18, 1960

Mr. Esmail Arein
Eshratatabad
Kooye Shafei, House 9
Tehran, Iran

Dear Sir:

At the request of the New York Public Library, we are sending a short list of current books on Freemasonry throughout the world. We have not been able to find one on Iran alone. This is in answer to your inquiry dated 31 July 1960.

Sincerely yours,

نامه ۱۸ اگست ۱۹۶۰ سازمان فراماسونری نیویورک

در پاسخ نامه ۳۱ جولای شما، بدینوسیله لیست کوتاهی از کتبی که در باره فراماسونری جهانی، از جمله ایران مطالبی نوشته شده برای شما می فرستیم. متأسفیم که نتوانستیم در باره ایران کتاب بخصوصی پیدا کنیم.

The Supreme Council

WORLDWIDE COUNCIL OF THE WORLD
OF THE
THIRTY THIRD AND LAST DEGREE

CLAUDE F. YOUNG 33°
4740 WASHINGTON STREET
G. F. KLEINHECHT 33°
44 BERRY AVENUE BETHESDA, MARYLAND

OFFICE
1350 BRIDGEWATER STREET, N. W.
WASHINGTON, D. C.

ANCIENT AND ACCEPTED SCOTTISH RITE OF
FREEMASONRY, SOUTHERN JURISDICTION, U. S. A.

AIR MAIL

October 17, 1960

Issaïl Rasini,
Ave. Vahdat-Abad,
Kutcheh Sharfiei No. 11,
Tehran, Iran.

Dear Mr. Rasini:

We have your letter of October 13th asking for information about Freemasons' Lodge in Iran; how many Iranians were members of the Freemasons' Lodge between 1800 and 1924; and if it is possible, to mention the names of prominent Iranian Freemasons, and last the names and titles of books in which Iranian Freemasonry is mentioned.

Replying to these questions, will state that we do not have very much information concerning Freemasonry in Persia. However, we are attaching what information we have and we trust it will be beneficial to you.

Sincerely yours,

Claude F. Young
GRAND MASTER

COPY: 08

نامه ۱۷ اکتبر ۱۹۶۰ شورای طریقت ماسونی آمریکا

دبیر بزرگ شورای طریقت ماسونی آمریکا در جواب نامه ۱۳ اکتبر به ما می نویسد . متأسفانه جواب ما اینست که اطلاعات ما در باره فراماسونری در ایران زیاد نیست . بهر حال با ارسال اطلاعات مختصری که موجود است ، اطمینان کامل داریم که این اطلاعات برای شما سودمند خواهد بود .

THE MASONIC SERVICE ASSOCIATION
OF THE UNITED STATES
700 TENTH STREET, N.W.
WASHINGTON 1, D. C.

JOHN D. CUMMINGS
Executive Secretary

CONRAD HAIN
Editor
WILFRED C. BISHOP
Chief Field Agent

Oct. 17, 1960

Mr. Ismail Razi
Ave. Eshrat-abad
Kutcheh Shafiei No. 11
Tehran, Iran

Dear Mr. Razi:

Thank you for your letter of October 12. It raised some very interesting speculations concerning the spread of Freemasonry, but unfortunately we are in no position to give you any information or any answers to the questions you ask.

The only book that I find any mention of Freemasonry in Iran is Gould's History of Freemasonry Throughout the World in six volumes. In Volume four, page 494, there is a paragraph concerning Freemasonry in Persia which states, "No lodges, however, were established in Persia at any time by the Grand Lodge of England, nor -- so far as the evidence extends -- by any other external authority."

It may be that some Masonic lodges were established in Iran since that book was written, but we have no knowledge of that fact. Perhaps the Grand Secretary of the United Grand Lodge of England, Mr. J. W. Stubbs, Freemasons Hall, London, England, might be able to help you secure that information.

Sincerely yours,

Conrad Hain
CONRAD HAIN
Editor

نامه ۱۲ اکتبر ۱۹۶۰

کسر اد هاهن مدیر اتحادیه خدمات ماسونی
در جواب نامه مامی نویسد : ضمن تشکر از ارسال نامه ۱۲ اکتبر شما و اطلاعات جالبی
که از ما خواسته بودید ، متأسفانه ما در ضمن هستیم که نمی توانیم به استیوالات شما پاسخ
بدهیم . فقط صفحه ۴۹۴ جلد ششم تاریخ گاولد را که در باره فراماسونری در ایران
شرحی نوشته است برای شما فرستیم ممکن است بعضی از نژهای فراماسونری در این ایام
در ایران دایر شده باشد . شاید J. W. stubbs کمک دهبزرگ اتحادیه بزرگ فراماسون
انگلستان بتواند به اطلاعات مورد نیاز شما کمک کند .

The Supreme Council

OF SOVEREIGN GRAND INSPECTOR GENERAL
OF THE THIRTY-THIRD AND LAST DEGREE
OF THE ANCIENT ACCEPTED SCOTCH
RITE OF FREEMASONRY FOR THE
NORTHWESTERN JURISDICTION
OF THE UNITED STATES
OF AMERICA

GEORGE E. DUSHNELL, 33°
OFFICER IN CHARGE
FRANK S. MERRILL, 33°
GRAND SECRETARY GENERAL

MAIL ADDRESS
SCOTITE BOSTON
117 STANLEY BUILDING
BOSTON 19, MASSACHUSETTS

November 1, 1960

Mr. Ismail Razin
Ave. Eshrat-Abad,
Kutcheh Shafiei No. 11,
Tehran, Iran

Dear Sir:

Your letter addressed to the late F. Elmer Raechig, who was my predecessor as the Grand Secretary General, has been received at this office. The transactions of this office embrace only matters pertaining to the Supreme Council and not to Grand Lodges. The register which I refer to states that the Grand Lodges of Tehran, Iran, are under the Grand Lodge of Scotland. I suggest that you write to the Grand Secretary at 96 George Street, Edinburgh 2, Scotland, for your information.

Very truly yours,

Frank S. Merrill
Frank S. Merrill
Grand Secretary General

نامه اول نوامبر ۱۹۶۰

شورای طریقت فراماسونی وابسته به اسکاتلند
فراڈکسریل دبیر بزرگسازمان ماسونی مذکور که نامه ما را به عنوان دبیر کل سابق دریافت
داشته بود، در جواب می نویسد، « به دبیر کل گراتد لژ اسکاتلند در ادنبرگ
مراجعه کنید »

THE MASONIC SERVICE ASSOCIATION
OF THE UNITED STATES
700 TENTH STREET, N.W.
WASHINGTON 1, D. C.

November 28, 1960

CONRAD HAHN
Editor
WILLIAM C. EDWARDS
Chief Staff Editor

Mr. Ismail Razi
Eshtrabad, Kooye Shafee
House #11
Tehran, Iran

Dear Mr. Razi:

In response to your letter of October 24, I am happy to enclose two Thermo-faxed pages from GUILD HISTORY OF FREEMASONS THROUGHOUT THE WORLD. However, I find that we gave you the wrong page number in the letter I wrote to you earlier in October, for the pages were 194-195, rather than 194.

With this correction, I think you will find the enclosed paragraph on "Persia" the only paragraphs I can find on Freemasonry in Iran that have been printed, so far as they have been brought to my attention.

With all good wishes,

Sincerely yours,
Conrad Hahn
CONRAD HAHN
Editor

CH:ec

فایده دیگری از طرف کنرادهاهن مدیر اتحادیه خدمات ماسونی
در باره آنچه را که گاورده انگلیسی تحت نام (پرشیا) در باره فراماسونری ایران نوشته است.

اساسنامه و قوانين

بزرگ اعظم بنایان آزاد و پذیرفته شده اسكاتلند

مضوب سال ۱۹۵۸ میلادی

ضمیمه دوم

«اساسنامه و قوانین»

ماده ۱ - لژ اعظم بنیان آزاد قدیمی و پذیرفته شده اسکاتلند ترکیب می‌یابد از صاحب‌منصبان اعظم (به استثنای نگهبان خارجی اعظم) و کلیه استادان اعظم حائز شرایط و استادان اعظم ایالتی و ناحیه‌ای و استادان اعظم ایالتی و ناحیه‌ای پیشین و استادان اعظمی که نمایندگان نواحی باشند به علاوه استادان ارجمند و سرپرستان هر لژ که بطور منظم تابع لژ اعظم باشند یا نمایندگان استادان ارجمند و سرپرستان لژهای تابعه .

ماده ۲ - هر عضو لژ اعظم باید برادری باشد متصف به صفات تصریح شده در ماده ۲۷۷ و فقدان هر یک از صفات لازم یا عدم پرداخت حق عضویت سالیانه (ناسی و یکم ژانویه سال بعد) یا عدم پرداخت مقرریهای مخصوص و افتخاری که در فهرست شماره یک قانون مندرج است مانع عضویت در لژ اعظم خواهد بود .

ماده ۳ - افسران در لژ عبارتند از استاد اعظم - استاد اعظم قبلی - قائم مقام استاد اعظم - معاون استاد اعظم - سرپرست اعظم اول - سرپرست اعظم دوم - مدیر اعظم - خزانه‌دار اعظم - امین اعظم و جوه خیریه - خطیب اعظم اول - خطیب اعظم دوم - راهنمای اعظم اول - راهنمای اعظم دوم - مدیر اعظم تشریفات - کتابدار اعظم - معمار اعظم - زیوردار اعظم - حامل اعظم کتاب - شاعر اعظم - شمیردار

اعظم - مدیر اعظم موسیقی - معاون رئیس تشریفات اعظم - معاون دبیر اعظم -
 ارگ نواز اعظم - نی نواز اعظم - مدیر اعظم انتظامات - بیرق دار اعظم اول -
 بیرق دار اعظم دوم - نگهبان اعظم داخلی - رئیس مباشرین عظام - نگهبان اعظم
 ارجی .

ماده ۴ - لقب و عنوان استاد ارجمند اعظم و استاد بنای اعظم متعلق است
 فقط به استاد اعظم لژ اعظم .

ماده ۵ - عنوان (حضرت ارجمند) اطلاق می شود به تمام استادان اعظم پیشین
 قائم مقام استاد اعظم و معاون استاد اعظم و سرپرستان اعظم و دبیر اعظم و خزانه دار
 اعظم و امین اعظم و جوه خیره عنوان (بسیار ارجمند) اطلاق می شود به خطبای
 اعظم و راهنمایان اعظم و مدیر اعظم تشریفات - کتابدار اعظم - معمار اعظم - زیور
 اعظم و حامل کتاب و عنوان (ارجمند) اطلاق می شود به شاعر اعظم - شمشیر
 اعظم - مدیر اعظم موسیقی - معاون رئیس تشریفات اعظم - معاون دبیر اعظم
 ارگ نواز اعظم - نی نواز اعظم - مدیر اعظم انتظامات - بیرق دار اعظم اول - بیرق دار
 اعظم دوم - نگهبان اعظم داخلی و رئیس مباشرین عظام .

ماده ۶ - افسران اعظم به غیر از چهار نفری که بعداً ذکر خواهد شد سالیانه
 انتخاب می شوند قائم مقام استاد اعظم و معاون استاد اعظم همه ساله به توسط شخص
 در روز تنصیب افسران برگزیده می شوند . انتخاب دبیر اعظم و معاون دبیر
 اعظم سالیانه انجام نمی گیرد ولی مدت تصدی آنها همه ساله قابل خاتمه یافتن است
 بشرط براینکه تصمیم لژ اعظم در این باره سه ماه قبل باطلاع آنها رسیده باشد .

ماده ۷ - در آخرین جلسه از جلسات فصلی لژ اعظم که بلافاصله قبل از
 بل سینت اندرو تشکیل می شود نامزد کردن و انتخاب افسران اعظم برای سال بعد
 در مواردی که تکلیف آن طبق مواد دیگر بنحود دیگری تعیین شده است بعمل
 خواهد آمد . تمام جلسات ارتباطیه نامیده می شود .

ماده ۸ - انتخاب غیابی برادری برای اشغال منصبی در لژ اعظم شایسته

نخواهد بود مگر با رضایت قبلی او و ضمانت یکی دیگر از برادران .

ماده ۹ - دادز رأی جهت انتخاب افسران اعظم به وسیله بلند کردن دست صورت می گیرد وقتی برای اشغال منصبی بیش از يك نفر نامزد باشد، اخذ رأی جدا جدا نسبت بهر نامزد صورت می گیرد و دارنده رأی بیشتر انتخاب شده اعلام می گردد. اگر پیش از يك منصب دارای کاندیدهای متعدد باشد برای هر منصب با رعایت اولویت بشر تیب فوق علیحده رأی گرفته خواهد شد و هنگامی برای منصب بعدی اخذ رأی به عمل می آید که اخذ رأی برای منصب قبلی خاتمه یافته و نتیجه اعلام شده باشد .

ماده ۱۰ - برادرانی که در هر سال به عنوان افسران اعظم انتخاب یا منصوب می شوند در روز سینت اندرو (سی ام نوامبر) قبل از انجام مراسم عید سینت اندرو تنصیب می گردند در صورتیکه عید سینت اندرو با شنبه یا یکشنبه تصادف کند تنصیب و مراسم عید در روز جمعه قبل برگزار خواهد شد .

افسری که نتواند در آن روز شرکت کند در اولین جلسه ارتباطیه بعد که در آن حضور یابد تنصیب خواهد شد .

ماده ۱۱ - افسران اعظم انتخابی (بااستثنای استاد اعظم - دبیر اعظم - خزانه دار اعظم - امین اعظم و جوه خیریه - مدیر اعظم تشریفات - کتابدار اعظم - معاون دبیر اعظم - ارگ نواز اعظم - لی نواز اعظم و نگهبان اعظم خارجی) نمی توانند بیش از دو سال بطور متوالی در يك منصب باقی بمانند .

ماده ۱۲ - در صورت فوت - استعفا یا سلب صلاحیت هر يك از افسران اعظم انتخابی لژ اعظم در اولین جلسه ارتباطیه بعدی یا در جلسه ارتباطیه ای که به موجب اخطار قبلی تشکیل شده باشد می تواند برادر شایسته ای را بجای او انتخاب نماید .

ماده ۱۳ - هر يك از افسران اعظم پیشین و افسران اعظم پیشین ایالتی و ناحیه ای و اعضاء کمیته اعظم و مباشر اعظم در صورت پرداخت مقرری مندرج در

بند ۱۳ از قسمت اول از فهرست اول محقق خواهد بود که گواهی نامه‌ای از دبیر اعظم دریافت دارد مشعر بر اینکه شاغل آن منصب یا سمت بوده است .

ماده ۱۴ - استادبنای اعظم عضو قهری هر لژ تابع و هر لژ اعظم ایالتی یا ناحیه‌ای می‌باشد ولی باین عنوان ملزم به هیچ نوع پرداخت یا مشارکت مالی در لژهای فوق‌الذکر نخواهد بود.

ماده ۱۵ - دبیر اعظم مسئول و مدیر امور لژ اعظم بوده و نسبت به کلیه کارمندان لژ اعظم سمت ریاست و مدیریت دارد و مکاتبات و مراسلات به‌عنوان او ارسال و ارتباطات با او برقرار می‌گردد. دفاتر - اسناد - مهر و تمام دارائی منقول لژ اعظم زیر کلید دبیر اعظم است که باید در تمام جلسات ارتباطیه لژ اعظم و جلسات کمیته اعظم شرکت داشته - صورت جلسات را تهیه - دفتر ثبت نام اعضاء را نگاهداری - اسامی اعضاء تازه وارد و ملحقه و اعضاء مؤسس را در دفاتر مربوطه ثبت و دفتر ثبت نام استادان تنصیب شده و استادان مارکرا نگاهداری و تمام فرامین - مأموریتها و دیپلمها و غیره را که از طرف لژ اعظم صادر می‌شود تهیه و توزیع نماید و هر سه ماه به سه ماه يك نسخه چاپی از صورت جلسات لژ اعظم - کمیته اعظم و کمیته خیریه و صورت جلسه هیئت مقرریهای سالیانه را که توأم با گزارش مبالغ دریافتی لژ اعظم در ظرف سه ماه گذشته باشد به صورت قابل تقدیم به جلسه ارتباطیه بعدی تهیه و برای هر يك از لژهای تابعه و دبیران اعظم ایالتی و ناحیه‌ای و برای هر يك از اعضاء لژ اعظم ارسال دارد و همچنین همه ساله خلاصه‌ای از صورت حساب لژ اعظم را که به گواهی ممیز حساب کل رسیده باشد برای هر يك از آنها خواهد فرستاد و نیز رونوشت خلاصه مذاکرات لژ اعظم را برای دبیران اعظم لژهای اعظم شناخته شده ارسال می‌دارد و همچنین برای هر بنای آزادی که تقاضا کنند و مبلغ تعیین شده در بند ۱۸ از قسمت اول فهرست یکم را سالیانه و قبلا پرداخت نموده باشد ارسال خواهد داشت .

دبیر اعظم افسران و اعضاء لژ اعظم را برای مشارکت در جلسات ارتباطیه

به وسیله بخشنامه که حاوی دستور کار جلسه باشد دعوت می‌کند و همچنین کمیته اعظم را به وسیله بخشنامه‌ای دعوت می‌نماید و موضوع کارهای آن را تا آنجا که به نظر او لازم آید در بخشنامه ذکر خواهد نمود.

دبیر اعظم دبیر قهری تمام کمیته‌ها بوده باید به این سمت به تشکیل آنها اقدام نماید و باید ترتیبی بدهد که دیپلمها - فرامین - برگهای الحاق - کتابهای قوانین و قانون اساسی و امثال اینگونه اموال ثبت و حساب سالیانه آنها تراز گردد. دبیر اعظم همچنین باید تمام دستورهای لژ اعظم و کمیته اعظم را ابلاغ و اعلام نماید.

دبیر اعظم باید حساب کلیه وجوه مربوط به لژ اعظم را که به وسیله او دریافت و پرداخت شده است صحیحاً و طبق فرمول‌های مصوب کمیته اعظم منظمآ نگاهداری نماید.

دبیر اعظم مراقبت خواهد نمود که کلیه وجوه قابل پرداخت به لژ اعظم اسکاتلند عیناً در دفتر مربوط به وجوه واصله ثبت گردد و قبوض رسید یا اعلامیه‌های وصول مربوطه را بدون تأخیر برای اشخاص یا لژهاییکه وجوه مزبور را پرداخت کرده‌اند ارسال خواهد داشت. رسیدهای وجوهی که از طرف تازه‌واردین یا ملحق شدگان و یا کسانی که استاد مارک می‌شوند و یا اعضاء مؤسس لژها را تشکیل می‌دهند و به لژ اعظم واصل می‌گردد باید بنام همان اشخاص که وجوه از طرف آنها و یا به نام آنها پرداخت شده است صادر گردد. دبیر اعظم هرگز نباید بیش از پنجاه یوند از وجوه لژ اعظم را در نزد خود نگاهدارد و هر وجهی که علاوه بر این مبلغ باشد باید بحساب مخصوص به آن وجه در حسابهای بانکی لژ اعظم واریز گردد هیچ صورت حسابداری نباید از طرف دبیر اعظم پرداخت گردد مگر به وسیله چک و آن هم در صورتیکه قبلاً به تصویب کمیته امور مالی رسیده باشد. در آخر هر سال مالی (آخرین پنجشنبه ماه نوامبر) دبیر اعظم باید صورت کاملی از حسابها را تهیه و توأم با دفاتر و اسناد خرج مربوطه تسلیم ممیز حساب کل بنماید.

دبیر اعظم باید صورت کلیه قسمت‌ها و آپارتمانها و مغازه‌های متعلق و وابسته به کاخهای لژ اعظم را که به اجاره و واگذار شده و یا قابل انتفاع باشد و همچنین درآمد آنها را به تفکیک در دفتر مخصوص ثبت و نگاهداری نماید.

ماده ۱۶ - دبیر اعظم باید تمام وقت خود را به مصرف انجام وظائف باین شغل برساند و در مقابل خسارات ناشیه از کسر و کمبودی که ممکن است بیآورد تا مبلغ یکهزار لیره بیمه می‌شود. و حق این بیمه از وجوه لژ اعظم پرداخت می‌گردد و حقوق او بهر میزانی که از طرف لژ اعظم هر چند مدت یکبار تعیین می‌شود باید پرداخت گردد و هر کمک اضافی دیگری که از طرف دبیر اعظم تقاضا و به تصویب کمیته اعظم برسد از وجوه لژ اعظم باید پرداخت شود.

در غیاب دبیر اعظم وظائف او را معاون دبیر اعظم انجام خواهد داد.

ماده ۱۷ - معاون دبیر اعظم در غیاب او نمایندگی او را خواهد داشت و همچنین مجاز است در غیاب دبیر اعظم کاملاً در مقابل دبیر اعظم مسئول بوده و تابع او خواهد بود.

ماده ۱۸ - دبیر اعظم کلیه وجوه مربوط به صندوق خیریه لژ اعظم را دریافت و پرداخت خواهد نمود و حساب آنرا نگاه خواهد داشت.

به منظور تأمین هزینه صندوق های لژ اعظم مبلغی معادل ده درصد از جمع درآمد سالیانه هر يك از صندوق های زیر :

صندوق خیریه ماسونی اسکاتلند صندوق عمومی مقرریهای سالیانه صندوق مقرریهای سالیانه ایتم - صندوق کمکهای اتفاقی و همچنین ده درصد از مازاد هواینداموال غیر منقول داده خواهد شد مبالغی که از درآمد اماکن ماسنی اسکاتلند برای اداره امور باید تخصیص داده شود ارقام متناسبی خواهد بود که هر چند وقت یکبار از طرف کمیته اعظم برای این منظور تعیین می‌گردد و مبالغی که از این محل تخصیص داده می‌شود در آخرین روز سال مالی به حساب بستانکار صندوق عمومی واريز خواهد شد.

ماده ۱۹ - معارف دبیر اعظم باید تمام وقت خود را به مصرف انجام وظائف مربوطه به این شغل برساند و در مقابل خسارات ناشیه از کسر و کمبودی که ممکن است بیاورد تا مبلغ یکهزار لیره بیمه می شود و حق بیمه آن از وجوه لث اعظم پرداخت و همچنین حقوق او بهر میزانی که از طرف لث اعظم هر چند وقت یکبار تعیین می شود پرداخت می گردد .

ماده ۲۰ - در مواردیکه حضور دبیر اعظم و کتابدار اعظم برای انجام مأموریتهای لث اعظم ضروری باشد هزینه های مربوطه از طرف لث اعظم پرداخت می گردد .

ماده ۲۱ - امین اعظم وجوه خیریه باید منافع صندوق خیریه و صندوق مقرریهای سالانه لث اعظم را حفظ نماید و مراقبت کند که لث های تابع تعهدات خود را نسبت باین صندوق ها ایفاء نمایند و توجه کمیته اعظم را نسبت به لثی که تخلف کند جلب نماید و با تصویب کمیته اعظم در مواقعی که وضعیت این صندوقها ایجاب نماید مساعدت لث ها و برادران را نسبت به آنها خواستار شود .

ماده ۲۲ - خطبای اعظم در جلسات ارتباطیه حاضر خواهند شد و در آنجا دعا های مخصوص را به تناسب موقعیت بر طبق رسوم باستانی بنائی آزاد خواهند خواند .

ماده ۲۳ - مدیر اعظم تشریفات منحصرأ مشول است که افسران و سایر اعضاء لث اعظم را بر حسب اقدمیت مرتب نماید و جزئیات امور تشریفاتی لث اعظم را در هر عمارتی که جلسات آن تشکیل گردد سرپرستی نماید .

ماده ۲۳ - الف - کتابدار اعظم باید محتویات موزه و کتابخانه لث اعظم را تحت مراقبت قرار داده توجه کند که در فهرستها ثبت شده بشود مطلوب مرتب و در شرایط خوب منظمأ نگاهداری و هر چند مدت یکبار کنترل گردد . کتابدار اعظم باید منافع موزه و کتابخانه را حفظ نموده و بخششهایی که برای آنها می شود تصدیق نماید و نیز سایر وظایفی را که مربوط بشغل او بوده و هر چند مدت یکبار از طرف کمیته اعظم (یا کمیته موزه و کتابخانه تعیین می گردد) باید انجام دهد و هر نوع کمکی